

Рилски и Неофитъ Бозвели). София 1926 г. Сб.Б.А.Н. кн. XXI, клонъ ист.-филолог.

Кой сж били тия четирима българи, които сж били и първите държавни руски стипендианти? Споредъ Барсова (стр. 4) първи се възползвали отъ Царската милостъ „изписанитъ отъ Априлова и Палаузова на тѣхна смѣтка за подготовка да заематъ учителски мѣста въ Габрово“ — Игнатий, Върбенъ (Върбеновъ?) отъ Сливенъ, Захарий Княжески и Сава Доброплодни. Четвъртиятъ, като това се вижда отъ документитъ, обнародвани отъ проф. Шишманова, е билъ Добри Петровъ (Чинтуловъ), който вече се училъ по това време въ Одеса и сега е билъ приетъ въ числото на стипендиантитъ, за да довърши образованието си. А споредъ П. Р. Славейкова („Габровското училище и неговитъ първи попечители“, (стр. 26, заб.), първитъ българи стипендианти въ Одеската Семинария били: Добри Чинтуловъ отъ Сливенъ, Илия Грудовъ отъ Габрово, Христо Тодоровъ отъ Тръвна и Атанасий Георгиевъ (Чолаковъ) отъ Панагюрище*. Всѣкакъ фактътъ съ отпущането на първитъ руски държавни стипендии за българи въ руски учебни заведения е билъ за нашитъ обществени и ученолюбиви тогавашни срѣди едно голѣмо събитие, вестъта за което бърже се е разнесла и посрѣщнала тукъ съ голѣма радостъ. Найденъ Геровъ, тогава студентъ въ Ришельевския лицей, пише за радостното събитие на баща си и разправя какъ се е то зачenalо. Самитъ инициатори на това родолюбиво дѣло съобщаватъ за него на разни мѣста въ България; габровскиятъ учител Калистъ Луковъ пише на Неофита Рилски за сжщото; сжщото съобщава Неофиту съ по-голѣми подробности Хр. Вулковичъ (Пулковъ) отъ Копривщица съ писмо отъ 20 мартъ 1841 г. (Чт. Шишмановъ. Цит. съч. стр. 44 бел. подъ текста).

Случаятъ съ отпущането на четирѣхъ стипендии за следване на българчета въ Херсонската семинария, както и изобщо по-голѣмиятъ интересъ, който започва да се проявява отъ страна на рускитъ правителствени и обществени срѣди къмъ участъта на българитъ, подбуждатъ, както се види, и други българи да търсятъ помощта и благотворението на Русия въ съвземащото се новобългарско образование. Наши българи, единъ следъ другъ, почватъ да спомождаватъ Русия, на първо мѣсто градоветъ Москва, Киевъ, Петербургъ, съ цель да запознаятъ по-близко руското общество съ положението на българската църква и школа и

* Погрѣшно — виѣсто Дупница!